

insight

Factsheet duurzaamheid inkooppakketten Incontinentiemateriaal

2021

Incontinentiemateriaal

Het pakket

Incontinentiematerialen zijn bedoeld om te helpen bij mensen die lijden aan incontinentie. Het inkooppakket varieert van luiers tot inleggers, en van bed onderleggers tot huidverzorgingsproducten.

Mogelijkheden tot duurzaamheid binnen het pakket

Een manier om dit pakket te verduurzamen is door ervoor te zorgen dat materialen zo lang mogelijk gebruikt kunnen worden. Dit kan bijvoorbeeld door incontinentiemateriaal van een hoog absorberend niveau aan te schaffen, zodat verschoning alleen plaatsvindt als dit daadwerkelijk nodig is (hierbij zit je dus aan de preventie kant). Er bestaat incontinentiemateriaal met sensoren of vochtindicatoren, waardoor materialen zo lang mogelijk gebruikt worden.

Ook is het goed om ervoor te zorgen dat de pasvorm wordt geoptimaliseerd, waardoor producten langer gedragen kunnen worden en verspilling tegen wordt gegaan. Het is belangrijk dat een productspecialist op locatie, per cliënt bepaalt welke maat en pasvorm wenselijk zijn. Zo bestaan er incontinentieproducten die anatomisch gevormd zijn met flexibele beenafsluiting en zachte elastische draden. Dit zorgt ervoor dat de producten optimaal aansluiten aan het lichaam, wat extra bescherming tegen lekkage biedt.

Een andere optie is kijken naar het materiaal. Er bestaan biologisch afbreekbare luiers, te herkennen aan het ecolabel. Deze leveren zowel bij gescheiden inzameling als bij niet gescheiden inzameling milieuvoordeel op ten opzichte van conventionele luiers.

Indirect is het mogelijk om duurzaam transport mee te wegen, bijvoorbeeld door het beperken van het aantal leveringen of energiezuinig vervoer.

Echter, de grootste bron van vervuiling is de afvalstroom van incontinentiemateriaal. Hierbij is een gescheiden afvalinzameling van belang.

Wat zegt de overheid?

De overheid laat de verduurzaming van incontinentiemateriaal aan ActiZ, de brancheorganisatie van circa 400 zorgorganisaties. Hierbij ligt de focus met name op de juiste verwerking van het afval van incontinentiemateriaal. Het RIVM heeft tevens een stappenplan voor de beoordeling van het hergebruik van luier- en incontinentiemateriaal opgesteld. Hierbij wordt het afval getest op medicijnresten, pathogenen (ziekteverwekkers), en overige bestanddelen voordat er nieuwe producten, zoals plastic drinkflessen, van gemaakt worden.

Rol van de opdrachtgever

Opdrachtgevers geven vaak aan dat duurzaamheid belangrijk is, maar dat het niet ten kosten mag gaan van een besparing. Het maken van betere afspraken met afvalverwerkingsbedrijven over de verwerking van incontinentiemateriaal hoeft niet per se gepaard te gaan met extra kosten.

Door incontinentiemateriaal optimaal te gebruiken vindt er vaak minder verschoning plaats, waardoor er minder incontinentiemateriaal gebruikt hoeft te worden. Zolang de opdrachtgever wil verduurzamen is het zeker mogelijk om dit te doen zonder dat hier hoge kosten bij komen kijken.

Hoe kunnen duurzaamheidscriteria worden meegenomen?

Duurzaamheid kan als open vraag meegenomen worden in een tender. Zo kunnen inschrijvers bij de beantwoording hun expertiseniveau laten zien, passend bij de uitvraag. Bij de beoordeling geven de projectleden aan in welke mate de antwoorden waardevol zijn. Indien de klant het duurzaamheidsaspect belangrijk vindt kan het gewicht van de vraag zwaarder gemaakt worden.

Voorbeelden van vragen die eerder opgenomen zijn in tenders hadden te maken met het transport en het beheer van voorraad op locatie.

Voorbeeld uit de praktijk

- Waste-to-productbedrijf Renewi en hygiëne- en gezondheidsbedrijf Essity (producent van onder andere TENA, Libero en hun eigen merk babyluiers) zijn in 2018 een partnerschap aangegaan, om de verwerking van luiers en incontinentiematerialen op een innovatieve manier te verduurzamen. De doelstelling is om in de komende 1,5 jaar een duurzame oplossing te ontwikkelen voor de 400.000 ton luiers die jaarlijks worden weggegooid.
- Bij afvalenergiecentrale ARN in Weurt draait sinds een paar jaar geleden een innovatieve recyclinginstallatie die afval van incontinentiemateriaal verwerkt tot nieuwe grondstoffen. Deze luierecyclinginstallatie gaat de komende tijd zelfs uitbreiden!

Hoe is duurzaamheid te meten?

De duurzaamheid van incontinentiematerialen kan worden gemeten door te kijken naar de uitstoot van het transport. Hierbij kan worden gekeken naar de vermindering van het aantal ritten, bijvoorbeeld door logistieke processen anders in te richten.

Ook kan gekeken worden naar de hoeveelheid producten die wordt ingekocht, zodat dit verminderd kan worden. Kijkend naar de optimale pasvorm kan worden begonnen met een nulmeting. Na het testen van het gewenste incontinentiemateriaal kan worden gekeken of de hoeveelheid ingekochte producten is verminderd.

De hoeveelheid afval kan worden verminderd door kwalitatief goed incontinentiemateriaal of optimaal gebruik van materialen. Als laatste kunnen er betere afspraken worden gemaakt met afvalverwerkers.

Wat kan COPPA betekenen?

COPPA kan u helpen met de begeleiding van incontinentiemateriaal inkooptrajecten. Hierbij kunnen duurzaamheidscriteria worden meegenomen en kunnen afspraken worden gemaakt met de gehele keten, zodat ook de afvalverwerking meegenomen wordt. Ook kan COPPA u helpen met het verbeteren van uw logistieke processen waardoor het vervoer van incontinentiemateriaal geoptimaliseerd kan worden.

Voorbeelden eisen tender Incontinentiemateriaal

Elf specifieke eisen uit een tender:

1. Logistiek

Hoe worden logistieke processen ingericht om onnodige kosten en uitstoot te besparen?

2. Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Geef hier uw visie op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO).

3. Verpakkingsmateriaal

Bij de levering van materialen worden veel verpakkingsmaterialen gebruikt, zoals karton en plastic. Op welke manier beperkt de leverancier het gebruik van verpakkingsmaterialen?

4. Keurmerken

Zijn er keurmerken gekoppeld aan uw producten? Zo ja, welke?

5. Afbreekbaarheid

Welke eisen gebruikt de leverancier met betrekking tot de afbreekbaarheid en/of recyclebaarheid van de producten?

6. Preventie

Beschikt het incontinentiemateriaal van de leverancier over een ingebouwde vochtindicator?

7. Materiaalverwerking

Opdrachtgever is voornemens om incontinentiemateriaal gescheiden in te zamelen, af te voeren en te verwerken. Leg uit hoe u hieraan kan bijdragen.

8. Afvalverwerking

Heeft de leverancier afspraken met afvalverwerkers met betrekking tot de verwerking van het restproduct? Zo ja, welke afspraken zijn dit?

9. Materiaal

De opdrachtgever geeft de voorkeur aan incontinentiemateriaal dat zoveel mogelijk biologisch afbreekbaar is. Geef aan bij welke producten dit (deels) het geval is.

10. Materiaal verpakkingsmateriaal

Geef aan uit welk materiaal het verpakkingsmateriaal van de aangeboden incontinentiematerialen van de leverancier bestaat.

11. Draagproef

De 2 best scorende leveranciers ontvangen een uitnodiging voor deelname aan de draagproef. Details over de draagproef (locatie, aantallen en type producten) ontvangt u indien uitgenodigd. De draagproef zal als volgt werken: leveranciers krijgen een locatie toegewezen om voor de duur van 6 weken een draagproef te organiseren. Cliënten dragen de producten, waarbij de contactpersoon namens de inschrijver op adviserende wijze aanwezig kan zijn. De leveranciers ontvangen een uitnodiging tot deelname aan de draagproef.

Beoordelingscriteria zullen zijn:

- Comfort en kwaliteit;
- Pasvorm en lekkage;
- Absorberend vermogen;
- Geur beperking;
- Functionaliteit;
- Huisvriendelijkheid.